

ASH. P T 4

*Raamatukogudele ja kirjandussõpradele hinnata
väljajagamiseks*

E. K.-Ü. „Postimehe“

kirjastuse

Uuemate raamatute
tutvustaja

1927

*Ainult väärtuslik raamat
on hea sõber*

Eesti Kirjastuse Ühisus „Postimees“

Tartus, Jaani tän. 11/13

Raamatukauplus — Suurturg 16, telef. 2-50

TARTU ÜLIKOOLI
RAAMATUKOGU

ARHIIVKOGU

646868677

Raamatukogud ja kirjandusesõbrad.

Pole väärtuslik ega täielik ükski raamatukogu, olgu avalik või eraraamatukogu, kus puuduvad k/ü. „Postimehe“ kirjastuse viimased tooted.

K/ü. „Postimees“ on oma eesmärgiks seadnud raamatutena rahva hulka lasta ainult sisult väärtuslikke, huvitavaid, silmaringi laiendavaid, tunnustatud teoseid.

Alljärgnev k/ü. „Postimehe“ kirjastusel ilmunud uute raamatute nimestik sisaldab ainult selliseid tooteid, mis erandita hea vastuvõtu ja arvustuste osalisteks saanud igas ringkonnas.

Raamatukogud ja kirjandusesõbrad, „Postimehe“ raamatukauplus tahab alati abiks olla vastava raamatu erapooletul soovitamisel ja valimisel.

„POSTIMEHE“ RAAMATUKAUPLUS
Tartus, Suurturg 16. Telef. 2-50.

„Postimehe“ trükk, Tartus.

047953652

0087148A

Selma Lagerlöf:

Kindrali sõrmus

Hind 150 mk. Köites 200 mk.

„Kindrali sõrmuse“ muretseb iga raamatukogu ja kirjandusesõber juba seetõttu, et ta on ainsam parem teos Rootsi kirjandusest heas eestikeelses tõlkes.

„Kindrali sõrmus“ on põhjamaade kuulsama kirjaniku Selma Lagerlöfi teos.

Selles põnevas teoses kuuleme „kangest Bengtist“, Rootsi Raudpea vaprast kindralist, kelle tahe ulatus hauastki üle, kelle maine jõud paenutas sirgeks hobuseraudu, ning kelle viha surmas inimesi. Õpime tundma päris „Eesti jonniga“ Rootsi talumehi ja 18. sajandi elu-olu nii külas kui lossis. Näeme ka õrna kangelannat neiu Spaaki, kes oma ohvrimeelega suurt korda saadab.

Jutu aluseks on kindral Bengt Lövensköldi kuninga sõrmus, mis „kange Bengti“ hauast varastatuna oma igakordsele omajale surma ning hukatust toob. Kallis kuldasi teeb inimesed varasteks ja ta vanne lasub süütutlgi.

„Kindrali sõrmuse“ tegelased on esimeses joones tunde-inimesed, kellega saatus — sõrmuse pärisomanik — oma tahtmise järele talitab. Nii muutub see hirmus sõrmus müstiliseks teguriks.

Niisugusel põneval sündmustikul areneb Lagerlöfi vääriiline iseloomude kujutamine. Teose väärtust tunnistab juba see, et teda nii Rootsis kui ka Saksamaal lühikese aja jooksul kümneid tuhandeid eksemplare on müüdnud.

Sisult eriti omapäraselt huvitav, kaanelt kaaneni kirjanduslik, heal paberil 130-leheküljeline ühes kirjaniku pildiga kriitpaberil. Raamat väärib heas raamatukogus ja kirjandusesõbra laual esikoha.

Harry Sheff:

Lukretsia Borgia

Ajalooline romaan.

Hind 275 mk.

Piiskopp Burkhart'i päevaraamatu ja teiste allikate järele.

Haarav, kütkestav teos 15. aastasaja päevilt, mil Roomas paavstijärjel istus Aleksander VI, paavst Borgiate hundi-soost, sama haruldane oma vaimuannete ja osavuse, kui õudne oma tegude ja toimingute poolest.

See on põnev kujutus erakordsetest oludest ja inimestest täis metsikut kirge, jõudu, loomuvastast kurjust, kuid ka inimestest, kes oma aja ning ümbruse tumedalt tasapinnalt silma paistavad heledate kujudena. Nii näiteks Itaalia reformaator Savonarola, armastusväärne Aragoni prints Alfonso Neapelist, vahva Pesaro krahv Giovanni Sforza, oma loomuvastasest suguvõsast täielikult eraiduv paavsti poeg Gandia hertsog Don Juan. Ning isegi jutustuse peategelane, paavst Aleksander VI tütar Lukretsia Borgia kõige oma kirkliku hingega, täis saatuslikke vastolusid loomuvastasest kõlvatusest kuni leekiva armastuse loõmani, — isegi Lukretsia Borgia saatus näitab, kuidas tõsine tundetuli ühes kannatuste valuga viimaks seletab inimese hinge, nii et hundivere metsikuski peab taganema parema osa eest, mis peitunud naise hinge sügavustes.

Ajalooline kunstiväärtusline jutustus täis jõudu ja põnevust. Ilus stiil ja kütkestav käsitlus. Tõlget võib kõigiti kordaläinuks pidada.

Olaf Rood:

Bertil Holmqvist

Uudisjutt.

H. Lehepuu 20 illustratsiooniga tekstis. Kaaneilustus R. Kivit'ilt.

Hind 125 mk.

Arvustus on ühemeelselt alla kriipsutanud Olaf Roodi Eesti algupärase uudisjutu väärtust. „Bertil Holmqvist“ on õnnestunud teos ning teerajaja oma Eesti aigupärasele fantastilisele uudis-

jutule. Vähe on algupäraseid Eesti autorite töid, mis saanud nii rohke arvustuse ja kõne osaliseks laiemas seltskonnas. Meil tuntakse H. Wells'i, Dominiki, Conan-Doyle'i j. t. võõraid autoreid, kes ilma kuulsuse võitnud — tutvunegem nüüd oma Eesti autoriga, kes käsitab ülilosavalt esimesena Eestis ala, mis sama huvitav kui tundmata.

Võib julgesti öelda nii: kui „Bertil Holmqvist“ oled kord kätte võtnud, siis teda enne käest ei saa, kui oled lugenud kaanest kaaneni.

Erilist tähelepanu väärib ses teoses asjaolu, et Olaf Rood on mõistnud ühes eiava fantastikaga siduda elulisi tüüpe.

O (s k a r) L u t s. „Postimees“ nr. 165, 1926.

Kõnealus novellis langeb pearõhk välisele jutulõngale ja selles on kirjanik saavutanud päris häid tagajärgi, mis lükkab ümber Joh. Aaviku väite, et eestlased osata küll kirjeldada, aga mitte suure põnevusega vestelda.

Selles raamatus leidub õige ohtralt seda, mis peale vähema nõuetega lugeja võib rahuldada ka kogenenumat nautijat.

B (e r n h a r d) L i n d e. „Kaja“ nr. 181, 1926.

„Bertil Holmqvist“, milline kindlasti väga põnev jutt, nüüd teatavasti ilmunud eriraamatuna, puudutab autor lähemalt väga huvitavat probleemi. Tema nimetab seda „muutumiste saladuseks“... „Bertil Holmqvist“ on algusest lõpuni fantastiline teos. Selles seisab võib olla ka tema peaveetus.

V (o l d e m a r) M (e t t u s). „Postimees“
nr. 131 (37), 1926.

Olaf Roodi lause on ehituselt võrdlemisi lihtne ning kergesti voolav ja seepärast on ta jutustamisviis ladus ning kaasakiskuv. See mänglev kergus ilmestub eriti kirjeldusis, mille tõttu need muutuvad väga elavaks ja stereoskoobilisteks.

„Bertil Holmqvist“ on ainulaadne toode eesti kirjanduses ja teistele samasisulistele jutustustele teerajaja.

Mainitud teos kuulub fantastiliste jutustuste liiki, mida karakteriseerib pikant-põnev sündmustik ning elav, loogikakindel fantaasiaalend.

A r n o R a a g. Kuukiri „Eesti Kirjandus“
nr.8, 1926.

Hans Dominik:

Dshingis-Khani jälgedel

Romaan kahestkümnestesimesest aastasajast.

A. Paulmeister'i tõlge.

Hind 180 mk.

Raamat inimsoo tulevikust, võitlusest kolme ihuvärvi, valge, kollase ja musta tõu vahel, üks põnevamatest ja mõtterikkamatest. Inimsugu ei peatu omas arenemises, riigid kaovad ja liituvad, nagu rahvad, rahvused ja tõud. See liitumistung, mille avaldust meie praegu juba oma närvides tunneme, viib viimaks inimtõud ihuvärvide järele üksteise vastu, — siis kui ühes selle arenemisega ka inimene tehniliselt edasi on jõudnud. Öhus, kus praegu juba vabalt liigutakse, on liikumisvahendid täiuse tipuni viidud, kahurid on teaduse viimase sõnana kirjeldamata ulatusega ja jõuga, ning lõppude lõpuks peab loodus ise inimesele alla andma, kes laseb sadada vihma, tuisata lund ning pakast paukuda, — kõik oma võimsa tahtmise järele, et aga vastast hävitada.

Romaan, kuigi fantastilise tegevusega, ei vii meid teostamata unistuste valda, vaid üsna loogiliste võimaluste keskele. Sellepärast on lugejal, kes ette tahab aimata, kuhu poole meie praegune arenemine võib viia, see romaan äärmiselt huvitav.

Hans Dominik on sakslastele see, mis Jules Verne prantslastele

A. Kivikas:

Jaanipäev

Romaan. Hind 250 mk.

Kivikase „Jaanipäeva“ kohta kirjutab kunstiajaloolane J. Pert muuseas järgmist:

A. Kivikas on hea jutustaja. Ta keel ei taha olla rohkem kui ladus sündmuste jutustaja. Kahekõnes hoiab kohalikku koloriiti, edasi andes meisterlikult humoorse jumestusega rahva keelt, selle avalduste omapärasusi, ja kõneleja enese iseloomustuse...

Oma laia kompositsiooni ja hulga tegelaskonnaga taotleb autor suurema väärtusega kokkukõla, andes ümberhaaravama ulatuse romaanile...

Kuigi käesolev romaan ei mõju kujude viimistletud suursugususega, ega põlevate olukordadega, kuid ta on olulise väärtusega, on ajalise ilme ja realiteedile vastava ulatusega, ilmelt jõhkergi kohati, on iseloomuline kujudes, mahlakas kõnes, arengus julge ja leidlik.

Esitaksin lõpuks ülalnimetatud teosest sooja ja läbituntud sügisõhtu kirjelduse: „Alt soost hakkas mäge mööda üles ronima piimvalge ja röske aur, tõsis ikka kõrgemale, nagu elav kogu ja võttis hämarikus mustendavad rukkinabrad oma sülle. Odraväljal kääksus rääk, muidu oli kõik nii vaikne, et kaugelt ajuti lamba unist määgimist võis kuulda. Eha veretas taevaserval ja näis, kui vahiks ja kuulaks kõik elavad ja elutumad seda vaikist päeva hääbumist pealt kaugelt metsade ja soode tagant.“

Raamatu trükk on lõpukorral — sellepärast rutake ostmisega.

J. Lattik:

Surnu pruut

ja

Katkised käed

Hind 60 marka.

K. Ehr(mann) kirjutab „Postimehes“ selle raamatu ilmumisel järgmist:

„Siin on antud täielikult noore kooliõpilase karakteristika, mis niivõrd ustavalt ja selgelt silmi ette on toodud, et meie ka tõesti seda usume. Meil ei jää arusaamatuks, miks „Surnu pruut“ lõpude lõpuks siiski kooliõpetajale mehele läheb, sest see on loomulik ja loogiline. Ta kaotas esiti „oma poisi“ ning siis Varju, et aga süda sundis rahuldust, kodu otsima, valis ta tee, et üksildusest eemale hoida ning mehele minna. Sündmustiku käigu ja ainevalikuga

võib täiesti rahul olla. Novelli kompositsiooniline ehitus on hea. Üldse jääb „Surnu pruudist“ kui ka teisest lühemast jutustusest „Katkised käed“ hea mulje. Ma aina imestan, et Lattik niisuguse sügav-hingelise probleemi lahendamisega hakkama on saanud. See on esimene Lattiku pikem jutustus, millest näeme, et Lattik sügava ja tundelise hingega inimene on. Kõik, mida meie „Surnu pruudist“ loeme ja kuuleme, on niivõrd tõetruult esile toodud, et meie ka tõesti seda usume, et oli ühel noorel tütarlapsel suur, suur mure ning lein...“

M. J. Eisen:

Kaks kuninga poega

Lugulaul.

Hind 65 marka. Paremalt paberil 85 mk.

Õeldakse, mis õeldakse M. J. Eiseni kirjanduslikust toodangust: kirjutamise rõõm on sel igikarskel autoril juba rahvuslikust ärkamisest saadik veres olnud. See agar vaim oli kirjamehena tegev juba mõned head aastad enne nende ridade kirjutaja ristseid. Selle halli habemiku jumekas priskus avatleb tema sulekeeritamise jätkumist oletama veel pärast nooremategi kadu.

Usuteadlane, kantslikõneleja, vanavara, muuseumi ja arhiivi inimene, viimati isiklik professor Eesti rahvaluule õppetoolil, on M. J. Eisen enne kõike olnud kirjamees ja karsklane. Tema peatamatu raamatukirjutamise algusest on tänava teatavasti möödunud pool aastasada.

Kes tunneks ja mälestaks kõike seda, mis meile juubilari huugavast sulest on signinud? Ma ei tea, kas seda Matthias Joh. Eisen enesest isegi võib väita. Aga kes meie elupõlise kirjamehe jooksvat uudistoodangutki püüab jälgida, see ärgu jätku kahe silma vahele vastilmunud lugulaulu Eesti muistses ajast „Kaks kuninga poega“, sama 50-aastase kirjutamise rõõmu uut 58-leheküljelist läkitust.

„Kaks kuninga poega“ on autori hiljutise vanaeestilise „Kuldja“ kujutluse vääriliseks teisendiks. Nooremas põlves küllalt „Uue Siioni kandle“ ja „Ristirahva pühade kandle“ keeli kõlistanud, annab elatanud juubilar nüüd ilmet esivanemate muinsuses naisi tõmbavale,

voorusi kaitsvale ja pulmi pidavale väljendusveetlusele. Ennäe „Kahe kuninga poja“ kokkupõrkavate kirgede kangelasi taltsumatute täkkude seljas, kõigist toredam Kullamaa Kingi võitja Vigala Viljur:

Saajavägi see eessa,	tarvanahka taldadella,
saajavägi see tagana,	kuldakirja kinnastella,
ise keskella kuningas,	puusadella poordireivik,
kuuella kalevisella,	vöölla tapperi tugeva.
sinistella sukkadella,	

See tapper tungib rinda vaheletormavale mõrskaröövijaie, teisele kuningapojale. Aga üle selle verise vahejuhtumise tõinab torupill Viljuri ja ta Kingi lustilist paarimise lugu. Puhub pill lõpuks pikkade pulmade rõõmu. Katke ürgeestilist rüütlliluu'et rahvalaulu vormis. Rahvalaul siingi meie 68-aastase trubaduuri ja folkloristi iseenesest mõistetavaks õpimeistriks.

„Postim.“ nr. 352, 1925. a. „st.“

Peale eelpool soovitatud „Postimehe“ väljaannete on „Postimehe“ kirjastusel varemalt ilmunud hulk väärtuslikke väljaandeid, samuti omast rikkalikust pealaost võime soovitada ainult väärtuslikku ja head.

Nende kohta nimekirja ühes hinnastikuga saadame soovijaile hinnata.

Varem ilmunutest oma kirjastuse toodetest eriliselt soovitatavad teosed, mille puudumine üheski korralikus raamatukoguses ei tohiks olla, on järgmised:

Aavik, Juh.: **Kodu rajalt.** Seitseteistkümmend laulu segakoorile (a capella). Dr. M. Veske sõnadel . . . . . Hind 50.—

Bergman, prof. dr. J.: **Napoleon ja eelviimane ilmasõda.** Eesti keelde tõlk. A. Jürgenstein . . . . . Hind 160.—

- Desberry, L. H.: **Sinine kiir.** Romaan. Hind 125.—
- Einbund, K.: **Õiguslik riik** . . . . . Hind 60.—
- Eisen, M. J.: **Kalevala I** . . . . . Hind 150.—
- **Kuldja.** Lugulaul Eesti pärisorjuse ajast rahva mälestuste järele . . . . . Hind 80.—
- **Kõu ja Pikker** . . . . . Hind 20.—
- Ewers, H. H.: **Nõiduse õpilane ehk kuradi kütid.** Romaan. Tõlk. J. Albrecht . . . . . Hind 75.—
- Goethe, J. W. von: **Faust I** osa. Eestistanud A. Jürgenstein . . . . . Hind 100.—
- Haava, A.: **Väiksed pildid Eestist** . . . . . Hind 35.—
- Herman, M.: **Laulud nais- ja lastekoorile I.** H. 80.—
- " " " " II. H. 80.—
- Iseseisvuse tuleku päivil.** Mälestused: A. Birk, J. Kukk, A. Larka, M. Martna, A. Piip, R. Premet, J. Seljamaa, J. Tõnisson, E. Verbermann . . . . . Hind 150.—
- Lasteleht.** Eesti noorsoo õpetlik ja ilukirjanduslik, hulga piltidega kuukiri:
1920 II poolaasta	} à 50	1924 I ja II poolaasta	} à 80
1921 II " "		1925 I ja II " "	
1922 I " "	} à 70	1926 I " "	}
1922 II " "		1926 II " "	
1923 I ja II " "			
- Metsanurk, M.: **Valge pilv.** Romaan. Hind 200.—
- Mõtslane, M.: **Kraavitajad.** Ilukirjanduslik toode . . . . . Hind 60.—
- **Kusta Poland ja Kukehansu Madis.** Hind 45.—

- Soar, Redik: **Esimesilt päivilt**. Noorpõlve mälestused . . . . . Hind 40.—
- Sööt, K. E.: „**Kodu**“. Luuletused 1910—1921. H. 140.—

Pealaost eriti soovitame:

- Aavik, Joh.: **Keeleuuenduse äärmised võimalused** . . . . . Hind 350.—
 Paremal paberil . . . . . hind 450.—
- Amicis, Edmondo de: **Süda**. Raamat noorsele. Itaalia keelest tõlkinud Aliide Elken.
 I jagu . . . . . Hind 160.—
 II jagu . . . . . Hind 160.—
- Eesti Rahva Muuseumi aastaraamat**. I jagu. H. 200.—
 II jagu. H. 300.—
- Kallas, O.: **Sadakakskümmend uut ristinime**. H. 20.—
- Leetberg, K.: **Eesti lauseõpetus** . . . . . Hind 100.—
- Luts, O.: **Äripäev**. Pildikesed Paunverest. Hind 150.—
- Hiir, E.: **Meeri-Maria-Mari**. Luuletused. Hind 200.—
- Pert, J.: **Punane liilia**. Romaan . . . . . Hind 200.—
- Rahamägi, H. B.: **Sinu riik tulgu!** Jutlused. H. 250.—
- Mutt, V.: **Võru alt Jakobstadi** . . . . . Hind 225.—
- Vannas, A.: **Eesti Vabariigi loomispäevilt 1917—1925** . . . . . Hind 2000.—
- Vaimulikud laulud**. Toimetanud Eesti Ev.-Luth. kiriku lauluraamatu komisjon . . . . . Hind. 100.—

K. Hintzer

H. Treffner'i asut. gümnaasiumi võimlemisõpetaja

Võimlemis- seisakute ja -harjutuste tabelid

12 tükki 56×71 sm. suured, ühes kaasaskäiva
seletuskirjaga 24 lhk.

Hind kõigest 350 marka.

Tabelid kujutavad üksikuid seisakuid ja harjutusi õiges ja vale kujus, mis õpetajaile kui ka õpilastele arusaamist harjutustel tekkivatest vigadest märksa kergendab. Aluseks on võetud tähtsamad Rootsi süsteemi harjutuste liigid. Kuna tähendatud süsteem puudulikult tuntud, on nimetatud tabelid hädatarvilik õppevahend koolidele. Tabelid on heal paksul paberil ja suures kaustas, mis võimaldab neid seinale asetada.

Ka kõige lihtsamaid olekuid ja harjutusi omandades ehk neid teistele õpetades, tarvis kavakindlalt tegutseda, et normaalselt, harmooniliselt arendatud ja tervet keha saavutada. Seks aga on vähe, et õpetajad teaksid, missugused harjutused olemas ja kuidas neid tehakse, vaid samuti on tarvis teada, missugused vead harjutuste juures võivad tekkida. Viimased peavad selgesti teada olema, muidu võivad nad väga kergesti kahe silma vahele jääda. Kõiges selles tahavad tabelid oma lühikeste seletustega abiks olla.

Sama autori poolt ilmunud:

Võimlemismängud koolidele

Kunstnik R. Kiviti joonistused.

Raamat sisaldab ligi 100 mängu, mis meie olude kohaselt valitud ja korraldatud. 104 lhk. suur.

Hind 100 marka.

„Postimehe“ raamatukaupl. Tartus, Suurturg 16, tel. 2-50